

סדר הדין ודיני ראיות בבית הדין לעבודה

תקציר תוכן הענינים

עמ'	נושא	עמ'	נושא
102כז	פסק הדין	5	כללי
126	הליכי בזיון	83	סעדים זמניים
134	הערעור	94	מהלך הדין
153	סדרי הבאת ראיות ודיני ראיות	99	מותב בית הדין - סעיפים 18 - 22 לחוק
		102א	הארכת מועדים - תקנה 125 וסמכות טבועה

תוכן הענינים

עמ'	נושא	עמ'	נושא
			כללי
24	3. תביעה למתן חשבונות (גם בקשר לפנסיה)	5	תקנות בדבר סדרי הדין בבית הדין לעבודה
(1)ב24	4. קשר רופף בין עילה לסעד?	5	הנחיות נשיא בית הדין הארצי
	סעד הצהרתי - ראה בהמשך הפרק, תחת הכותרת "פסק הדין".		השיטה האדברסרית והסטיה ממנה - העדר ייצוג, זימון עדים ובקשות וטענות מיוזמת בית הדין
(2)ב24	פיצול סעדים - תקנה 26	6	החופש הפרוצדורלי בביה"ד - סעי' 33 לחוק
124	תובענה ייצוגית - הפניה לפרק 10.15.9	16	פרשנות התקנות של בית הדין בהתאם לפרשנות התקנות בבתי המשפט
25	תביעה או הגנה נגזרת	ח6	סמכות מקומית - בקשר לתקנה 3(א)1
א26	ככלל אין להתנות קיום הליך בתשלום הוצאות	7	סמכות שיפוט בינלאומית, המצאה לשטחים ולח"ל ופורום נאות (וחסינות ריבון זר) 78
	חיוב תובע בהפקדת ערובה לתשלום הוצאות המשפט ותוצאות הפרת החיוב	ב10	שינוי מקום השיפוט
ב26	טענות חלופיות או סותרות בכתב טענות (וטענות חלופיות של פיטורים והתפטרות)	10	שינוי מקום השיפוט בהליכים בהם נציגי ציבור או עובדים בבית הדין הם בעלי דין או עדים או קרובי משפחה שלהם?
ה26	תוכן כתב הגנה, צורתו ומשמעותו	10	העברת הדיון לבית-דין או לבית-משפט אחר, מחוסר סמכות - סעיף 79 לחוק ביה"מ
27	הזכות לתבוע ופתיחת תובענה	13	אימוץ כללי סדר דין וראיות-לאחר התרעה
28	זכות תביעה לארגון עובדים ולגופים נוספים בענינים אישיים וקבוציים	17	אימוץ פקודת הראיות (וחקיקה קשורה) הפניה: לענין דיני ראיות, ראה בסוף הפרק.
33	"המצאה" ו"הגשה" של כתבי-דין	17	אימוץ תקנות סדר הדין האזרחי
	פומביות הדיון - דיון בדלתיים סגורות ואיסור פרסום	17	אימוץ ההליך "בקשה בכתב" (לשעבר "בקשה בדרך המרצה")
37		18א	אימוץ "המרצת פתיחה" ו"טען ביניים"
א38	הכנת הדיון ודיון מוקדם	19	אימוץ כתב תשובה לכתב הגנה
א38	קביעת הפלוגתות בשלב הכנת הדיון	20	אימוץ ההודעה לצד ג'
	דחיה ומחיקה על הסף ותיקון כתבי טענות - תקנות 44 - 45 וסמכות טבועה (והפניות לענין אי-התייצבות וחוסר מעש)	20	כתב התביעה ותיאור העילה
39		ב20	כימוי התביעה ותביעה למתן חשבונות (גם בקשר לפנסיה)
45	מעשה בית דין	21	1. הפניות
	החלטת ביניים אינה יוצרת מעשה בית דין (ושינוי נסיבות)	21	2. החובה לכמת את הסכום הנתבע - וקבלת מסמכים ממעביד
א46	צירוף תובעים ונתבעים והחלפתם (וכן צירוף בשלב הערעור)	22	

עמ'	נושא	עמ'	נושא
476	איחוד דיונים - תקנות 6, 2(2) ו-120	47	תיקון כתבי טענות - תקנה 41
82	5. צו נגד צד ג' (מנהל) ו-ד' (מעביד לשעבר, המוסד לביטוח לאומי וחברת סלולר)	53	תיקון כתבי טענות ע"י "שינוי חזית"
82	6. תביעה שמטרתה גילוי מסמכים	54	זניחת טענות
82	7. המועד בו ניתן לבקש צו לגילוי מסמכים - ובקשה חוזרת	54	התיישנות
82	8. היקף התערבות ערכאת הערעור בהחלטה בענין גילוי מסמכים	56	טענות השתק, ויתור, פשרה ומניעות - הפניות
82	צו למתן פרטים נוספים - תקנה 46	57	בוררות ופישור - הפניות
82	מסירת שאלון - תקנה 46	57	קיוזו או תביעה שכנגד - הפניות
82	צו חיפוש ותפיסת נכסים וראיות (צו אנטון פילר)	57	עיצוב הליכים ו"הדבר תלוי ועומד" - הסכם בוררות, הליך משמעותי, הליך אזרחי, הליך פלילי, הליך פישור, פשיטת רגל, פירוק, או אי-תשלום הוצאות
83	סעדים זמניים	57	ייצוג צדדים וייפוי כוח
84	סמכות בית הדין למתן צווים זמניים	65	סדר הדין כאשר בעל דין אינו מיוצג
84	עקרונות לסעד זמני	66	זכות התערבות בהליכים - ארגון עובדים או מעבידים וארגונים נוספים
91	ערעור על החלטה בדבר סעד זמני - הפניה	71	אי התייצבות לבירור התביעה - תקי' 49
92	ערובה כתנאי למתן סעד זמני	73	הדיון המהיר
92	סעד זמני לבקשת נתבע	74	מסמכים - גילוי, עיון וחובות הנפקה
93	חשיבות שיתוף נציגי ציבור בדיון על צו מניעה זמני	74	א1. הוראות חוק ופסיקה המחייבות מעביד לנהל ולהנפיק מסמכים - דין מהותי
93	הנחיות להגשת בקשות לצו זמני	74	א1. הפניות להוראות חוק ותקנות המחייבות בעל דין לגלות מסמכים - סדר דין
	מהלך הדיון - סעיפים 18 (ד) ו- 33 לחוק בית הדין	75	א1. כללי גילוי מסמכים בבתי הדין לעבודה, בבתי המשפט ולפי דיני המינהל הציבורי
	שיקול דעת בית הדין בקביעת מהלך הדיון ודיון מזויר (והפניות להנחיות לענין שינוי מועד הדיון; מהלך הדיון בעררים על החלטות ועדות; ותביעות לפי החוק למניעת הטרדה מינית)	76	א2. הגשת בקשה ללא תצהיר תומך
94	רציפות הדיון	77	א2. רלוונטיות, סודיות, פרטיות, איזון אינטרסים, וגילוי רחב
94	פיצול הדיון - הפניה	78	3. החובה לשמור מסמכים רלוונטיים
94	הסכם דיוני להמנע מחקירות (ויתור על שלב ה"הוכחות") - הפניה	82	4. הכבדת הגילוי כשיקול במתן הצו
94	זכות דיונית לטעון, ולהגיש כתב תשובה או לסכם - לפני מתן החלטה או פסק דין		
98	פרוטוקול הדיון - סעיף 68 לחוק ביה"מ		
	מותב בית הדין - סעיפים 18 - 22 לחוק		
100	שופט דן יחיד	99	הפניה לנוסח החוק
100	קיום דיון בהעדר נציג ציבור שהוזמן ולא בא - סעיף 22 לחוק	99	מותב שנקטע עקב סיום כהונה, פסילה, מחלה או פטירה
100	מתן פסק דין והחלטות בהעדר נציג ציבור	100	שופט דן יחיד - סעיף 18(ב) והתוספת השלישית לחוק, ותקנה 42
102	החתימה על פסק הדין - הפניות		פסק דין אשר ניתן שלא כדין על ידי

הארכת מועדים - תקנה 125 וסמכות טבועה

נושא	עמ' 102א	נושא	עמ' 102א
מבוא - תקנה 125 (והפניה לענין פגרות)	102א	צירוף מספר טעמים	102א
האבחנה בין מועד שנקבע בחיקוק לבין מועד שקבע ביה"ד - ואבחנה נוספת בין ארכה ראשונה לשנייה	102א	העדר התנגדות מטעם הצד השני	102טו
מועדיהן של "הגשה" ו"המצאה" - דברי הסבר והפניה	102ב	קיום הליך נוסף תלוי ועומד ב"אותו ענין" (במובן צר) שולל את הציפיה לסופיות (גם "טעם סביר" וגם פסק דין חלקי)	102טו
סדרי-דין וראיות בבקשה להארכת מועד	102ב	הארכת מועד להגשת ערעור שכנגד - והעדר ציפיה לסופיות ההליכים	102יז
שיקולים שונים בקשר למועדים שונים (והפניה לענין הליכים קיבוציים)	102ג	האקטואליות של הטעם המיוחד	102יז
מועד שנקבע בחיקוק אחר - תקנה 125 לא חלה	102ד	בעת הגשת הבקשה	102יז
הסתמכות על הלכות בתי המשפט הכלליים - וגישה סלחנית	102ד(1)	עיצוב בהסדרת ייצוג על ידי לשכת סיוע משפטי כ"טעם מיוחד"?	102יח
טעמים להארכת מועדים שאינם "מיוחדים" דווקא	102ה	איחור שנובע מהעדר ייצוג, מחילופי ייצוג או מחילוקי דיעות בין לקוח ועורך-דינו	102יח
טעמים להארכת מועד להגשת נימוקי ערעור	102ו	שירות מילואים	102יח(1)
סופיות הדיון, הציפיה לה, וההסתמכות עליה	102ו	שכול	102יט
שלילת הציפיה לסופיות - הודעה לצד השני או הגשת בקשת אורכה מבעוד מועד (גם לערכאה לא נכונה)	102ו(2)	מחלה של אחד הצדדים או בא כוחו	102יט
סיכויי הערעור וחשיבות האינטרס של המאחר - שיקולים עקריים	102ח	חגים, חופשות ועומס עבודה - אינם טעמים מיוחדים	102כא
משך האיחור	102י(1)	מספר עורכי הדין המייצגים את המבקש	102כא
הגשת ערעור בטעות (במקום ברי"ע) במסגרת המועד להגשת ברי"ע כעילה להארכת מועד	102י(2)	הארכת מועד בקשר לפסק דין בדיון מהיר שלא צויין על גביו המועד להגשת ברי"ע - והגשה על פי מועד שנקבע בחוסר סמכות	102כא
נסיבות שאינן בשליטת המבקש לעומת רשלנות מצידו	102י(2)	הארכת מועד אשר נקבע בהסכם פשרה שקיבל תוקף של פסק-דין	102כב
טעות בדיון וטעות במנין הימים ובמועדים - ריכוך ההלכה	102יא	הארכת מועד להגשת בקשה לתיקון פסק-דין או החלטה אחרת	102כד
איחור שנובע מתקלה חריגה בדואר או באתר נט המשפט	102יג	הארכת מועד בקשר לביטול פסק דין שניתן במעמד צד אחד וללא דיון לגופו של ענין	102כה
		הגשת בקשה לביטול פסק דין ובקשה להארכת מועד להגשת ערעור	102כז

פסק הדין

פסק הדין	102כז	פסק דין לפשרה ופסק דין מוסכם	107
פסק דין שלא נחתם	102כח	פסק דין המאשר פשרה - לצורך יישום	115
היקף פסק הדין	103	סעיף 1(6) לפקודת בזיון ביהמ"ש	116
ככלל מוגבלים הסעדים לאלה שנתבעו בכתב התביעה	103	פסק דין הצהרתי - כללי	
הנמקת פסק דין והחלטה מהותית	104ב	פסק דין הצהרתי בסכסוך קיבוצי - הפניה לפרק 10.1.2	118א
פסק דין בטל!	106	פסק דין הצהרתי בנוסף על פסק דין בר-פועל (אופרטיבי)	118א
איחור במתן פסק דין	106		

עמ'	נושא	עמ'	נושא
118א	הוצאות משפט - התנהגות נאותה של עורך דין, דרכי טיעון קלוקלות והוצאות אישיות	118א	פסק דין הצהרתי כאשר ישנה דרך חילופית - ופיצול הדיון
120	(קביעת גובה הוצאות המשפט בתובענות נגד המוסד לביטוח לאומי) - הושמט	118ד	מתן פסק דין הצהרתי למרות שנתבע סכום כסף
122	הוצאות משפט בתביעות של גמלאים	118ה	פס"ד הצהרתי ביחסים בין בר קצבה לבין החייב בתשלום
123	סרוב להגיע להסכמה בענין דיוני, או להסכים להצעת פשרה, אינם עילה לפסיקת הוצאות	118ו	מועדים למתן פסק הדין ואיחור במתן פס"ד
124	הוצאות משפט בהליכים בסכסוך קיבוצי - הפניה לפרק 10.15.5	118ז(1)	תיקון טעויות והשמטות בפסק דין - סעיף 81 לחוק בתי המשפט
124	(לענין פסיקת הוצאות בתובענה ייצוגית, ראה בפרק 10.15.9 לקובץ, להלן).	118ט	הבהרת פסק דין - גם סעיף 12 לחוק ההוצאה לפועל וגם סמכות טבועה?
124	הוצאות בתביעת חברים כנגד ארגון עובדים	118טו	פרשנות פסק דין לענין שכר ברוטו/נטו
124	הוצאות בתביעות בין ארגוני עובדים	118י(1)	הפסיקתה
124	הוצאות משפט שנשמטו - תיקון טעות - הפניה	118יא	ביטול פסק דין - הפניות
125	הטלת הוצאות בהליכי ביניים - זכות טיעון	118יב	עיכוב ביצוע פסק דין או החלטה (עד להכרעה בערעור)
125	עיכוב הליכים בשל אי-תשלום הוצאות - הפניה	120ב	ערובה לכיסוי הוצאות - הפניה
125	ריבית והצמדה - הפניה לפרק 1.4	120ב116	פסיקת הוצאות משפט ושיקולים סוציאליים שבמשפט המגן-תקנות 113 - 116
125	סדר דין וראיות בעניינים עונשיים (הושמט)	120ג	פסיקת הוצאות כגינוי לבעל דין אך לא כעונש ולא כדוגמה?

הליכי בזיון

130	פס"ד שניתן בהסכמה - ביזויו ופיצוי מוסכם	126	הסעיפים החלים בביה"ד מפקודת בזיון בית המשפט - הפניה
132	בקשת צו בזיון כנגד צד ג'	126	סעד מעשי (אופרטיבי) - תנאי לקיום הליכי בזיון
133	בקשת צו בזיון בקשר להגבלת חופש עיסוק ופיטורים - שיקולי מדיניות	126	כללים דיוניים
133	על צו בזיון ואכיפה הקשור בשביתה - הפניה לפרק 10.2.5	128א	שיעור העונש-הכופה ושאלת צפיית פני העתיד

הערעור

		סדרי הדין בערעור - כללי	
134א	ערעור בהליך קיבוצי - סדרי דין - הפניה	134	התקנות בדבר סדרי הדין בערעור-הפניה
134א	ערעור בהליך פלילי - סדרי דין - הפניה	134	מועדים להגשת ערעור ולהגשת בקשת רשות ערעור
134ב	סמכויות ערכאת הערעור - הפניות	134	הארכת מועדים להגשת ערעור או בקשת רשות ערעור - הפניה
134ב	ערעור לערכאה לא נכונה, והעברת הדיון	134א	
135	חיוב מערער בהפקדת ערובה לתשלום הוצאות		

(המשך התוכן בעמוד 4א)

נושא	עמ'	נושא	עמ'
טענות חדשות בערעור	136(1)	בערעור	144
ראיות חדשות בערעור	136(1)	התערבות בהחלטות דיוניות של בית הדין קמא ושל רשמת ביה"ד הארצי	145
החזרת הליך לערכאה הדיונית או השלמת הדין בערכאת הערעור	137	התערבות בקביעות עובדתיות של הערכאה הדיונית	146א
ערעור שכנגד	138	התערבות בפסיקת פיצויים	148ג
זכות ערעור ורשות ערעור			
מתן זכות ערעור - מבוא	138א	ערעור על פס"ד בהסכמה או פסק דין המאשר פשרה - הפניה	148ד
תוצאות טעות בהליך - הגשת בקשת רשות ערעור במקום ערעור ולהיפך	138ב	התערבות בקביעת שעור הוצאות המשפט	148ד
צו בית הדין לעבודה (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), התשע"ח-2017 - הפניות והערת מערכת	138ב	ערעור על החלטות ופסקי דין של רשמים	
ככלל אין אפשרות לערער על החלטות ביניים בדיון מהיר	138ב	הפניה לתקנות בדבר סדרי הדין בבתי הדין לעבודה	149
ערעור על החלטות ופסקי דין בקשר לבוררות	139	מקורות זכות הערעור על החלטות ופסקי דין של רשמים - הפניות	149
האבחנה בין "פסק דין" לבין "החלטה אחרת" - דברי הסבר והפניה	140	ערעור ב"דיון מהיר"	149
שיקולים במתן רשות ערעור - סעיף 26(א) סיפא לחוק	140	קביעת סעיף החוק החל על החלטת רשם - סעיף 27(א) או סעיף 27(ב)	150
הפניה : לשאלה, אם להגיש בר"ע או להמתין לערעור, ראה תחת הכותרת הבאה.		ערעור מכוח סעיף 27(א) לחוק בית הדין לעבודה	150
תפקידי ערכאת הערעור והיקף הביקורת הערעורית		ערעור על פסק דין של שופט אשר שמע את ההוכחות כרשם - סעיף 27(ב) לחוק	151
תפקידי ערכאת הערעור ומידת התערבותה בהחלטות ופסקי-דין - מבוא	142	רשות לערעור-שני על פסק-דין של רשם מכוח סעיף 27(ב) לחוק	151
האם להגיש בר"ע או להמתין לערעור? - תקנה 84 וסעיף 26(א) לחוק	143	ערעור על החלטות רשם לפי סמכויותיו מכוח סעיף 27(ג) לחוק	152

סדרי הבאת ראיות ודיני ראיות

סדרי הבאת ראיות ועדויות	7. משיכת תצהיר
הזמנת עדים, חובתם להשיב לשאלות, צווי הבאה והוצאותיהם	162א
הפניה : לענין צו לתפיסת ראיות (צו אנטון פילר), ראה בתחילת הפרק, לעיל, בסמוך לדיון בגילוי מסמכים ובשאלונים.	
1. הפניות (גם בענין מומחים רפואיים)	162א
2. החובה להעיד וצו הבאה	162ב
3. הגשת דרישה להזמנת העדים לבית הדין ומעקב אחר המצאת ההזמנה	163
4. שיקול דעת בית הדין בהזמנת עדים	163
סדרי הבאת ראיות ועדויות	
- תקנה 51, סעיף 18(ד) ופרט (4) לתוספת הרביעית לחוק	
1. שינוי סדר הבאת הראיות	153
2. סמכות בית הדין להתעלם מראיות, בהסכמת הצדדים	155
3. גביה מוקדמת של עדות	156
4. השלמת עדות, רענון זכרון, עדות הזמה, והחמצת מועדים	156
5. הגשת עדויות בתצהירים ועדות ראשית של בעל דין שאינו מיוצג	160
6. גביית עדות מרחוק (ווידאו קונפרנס)	162א

עמ'	נושא	עמ'	נושא
179	5. שחרור מסעיף 80 לחוק הפרוצדורה העותומנית	165	5. שקילת מידת ההכבדה שתגרם לעד בשל חיובו בהבאת מסמכים
	חסיון ראיות, פרטיות וסודיות	166	6. מטרת הזמנתו של עד - הטלת חיוב לגלותה
180	1. תחולת החסיונות הראייתיים בבית הדין	167	7. הוצאות עדים
181	2. הגשת ראיות הפוגעות בפרטיותו של עובד מתדיין וצד שלישי - הפניות	168	8. ביקורת ערעורית על החלטות בנושא הזמנת עדים
182	3. חסיון ראיות והשמירה על סודות מסחריים במהלך ניהול ההליך המשפטי		חקירה נגדית
183	4. "חסיון" לעומת גילוי חלקי של ראיות	168א	1. הזכות לחקור עד בחקירה נגדית
	נטל ההוכחה ומשקל הראיות		2. שאלת משקלם וקבילותם של תצהירים שלא מתאפשר לחקור בחקירה נגדית את נותניהם
183	1. כללי	168ב	3. הזכות להתכונן לקראת חקירה נגדית
184א	2. נטל ההוכחה - הפניות לחוקים ולדיינים מיוחדים	168ה	4. חקירה נגדית למומחה יועץ רפואי שמונה על ידי בית הדין - הפניות
185	3. המשקל שיש לתת להימנעות בעל דין מהבאת ראיה	168ה	5. התחמקות עד שהינו בעל דין, מלהשיב לשאלות בחקירה נגדית
186	4. הסכם ראייתי נסוג מפני הוראות דין כפיות (קוגנטיות)? - הפניה	168ו	6א. הסכם דיוני להמנע מחקירות נגדיות - שאלת תוקפו
186	5. תובע המבסס את תביעתו על ראיות הנתבע; - הפניה	168ז	6ב. חוסר או פגם בחקירה נגדית - הצד הדיוני והתוצאה ההוכחתית
	חזקות		7. אי מתן רשות ערעור על החלטות הערכאה הדיונית בנושא חקירה נגדית של עד
186א	הפניות	168ט	
186א	1. דוגמאות לחזקות שבעובדה		בית הדין לעבודה אינו קשור בדיני הראיות בהליכים אזרחיים - סעיף 32 לחוק
187	2. דוגמאות לחזקות שבחוק	169	
187	3. דוגמאות לחזקות שבפרשנות	172	ראיות לא רלוונטיות
	ידיעה שיפוטית (ידיעת הדיינים)		קבילות ראיות
188	1. כללי	174	א1. מבוא
189	2. לענין ידיעת דיינים על הסכמים קיבוציים כלליים, פסקי המוסד לבוררות מוסכמת, וצווי הרחבה והוכחת תוכנם	174א	ב1. הסכמה או העדר התנגדות
191	3. לענין הגשת תקנות קרנות פנסיה וקרנות דמי מחלה כמוצגים	174ג	ג1. סעיף 30 לחוק מבקר המדינה וסעיף 10 לחוק הביקורת הפנימית
192	4. דוגמאות נוספות לידיעה השיפוטית של בתי הדין לעבודה (או להעדרה)	174ד	ד1. הגשת הקלטה ותמליל
196	5. היכרות עם הצדדים ליחסי העבודה הקיבוציים	174ה	2. קבילות עדות שמיעה
		176	3. הגשת מסמך שלא באמצעות עורכו או מקבלו
		178	4. אי-קבילות ממצאי בדיקת פוליגרף

(המשך בעמוד 5)